

Yrittäjän kohtaama kriisi KONKURSSI

Juha Peltonen

yrittäjä

yrittäjyyden kokemusasiantuntija

Yrittäjyys

Yrittäjyys ei ole ura eikä ammatti, vaan se on tietynlainen ajattelu-, toiminta ja suhtautumismalli työn tekemiseen.

(prof. Koiranen)

Yrityksen elinkaari

Konkurssi käytännössä

Yritys (Oy) voidaan lopettaa kahdella tapaa

- Kun on pesälle jää varoja, yritys haetaan selvitystilaan ja asetetaan selvitysmies
- Kun yritys on tappiollinen se haetaan konkurssiin käräjäoikeudesta

Konkurssi yrittäjälle

Arvokas konkurssi

- Konkurssiin liitetään hyvin voimakas negaatio
- Konkurssi voi olla myös helpottava ja säästävä toimenpide
- Ihmisen arvokkuus ei vähene konkurssissa
- Haluamme ohjata keskustelua avoimempaan suuntaan ja poistaa häpeän leima

Velka-aalto

Velkaantuminen talouden ja mielenterveyden prosessina

Lähde: Mielen ry

Traumaattisen kriisin vaiheet

- **Shokkivaihe**
Tapahtuman kieltäminen, tunteiden poissulkeminen, epätodellinen ja ulkopuolinen olo, huutaminen, itku ja paniikki
- **Reaktiovaihe**
Pelkoa ja ahdistusta, itsesyytöksiä ja tarvetta etsiä syyllisiä, unettomuutta ja ruokahaluttomuutta, vapinaa, pahoinvointia ja muita fyysisiä oireita
- **Työstämis- ja käsittelyvaihe**
muisti- ja keskittymisvaikeuksia, ärtyneisyyttä, sosiaalisista suhteista vetäytymistä.
- **Uudelleen suuntautumisen vaihe**

Mielenterveyden ensiapu(R) 1

Konkurssin seuraukset yrittäjälle

- Luottotietojen menetyks
 - Ei maksukortteja
 - Ostot ja hankinnat vain käteisellä
 - Ei polttoainekortteja
 - Ei laina- tai rahoitusmahdollisuuksia
- Konkurssipesän tutkinta - takaisinsaanto
- Käytännössä kaikki tiet tukossa - taloudellisen elämän jatkamiseen haastavaa

Taloudellista tilastotietoa

Luvut 2018 / käyvät hinnat

Työllisiä 2.543.000 henk.

Bruttokansantuote 230 MRD = 90.444 €/työläinen

Palkkakustannukset (bruttopalkka+eläkemaksut)

108 MRD = 42.470 €/työläinen

Konkurssin minimikesto 5 vuotta

Kaiken aikaa aktiivisia (voimassaolevia) konkursseja

5 x 2.400 (konkurssia per vuosi) = 12 000 henkilöä

konkurssissa

Kansantalouden menetykset vähintään tasolla

palkkakustannukset per työlliset ja enimmillään

bruttokansantuote per työlliset:

12.000 x 42.470.....90.444 € = **0,510...1,085 MRD €/vuosi**

Tärkeitä kysymyksiä

- Kuinka paljon konkursseissa menetetään hyvää ammattitaitoa ja osaamispääomaa
- Kuinka paljon menetetään tulevia yrittäjiä pelkästään perheenjäsenten kautta
- Mikä vaikutus on Suomen Yrittäjät ry:n jäsenmäärässä
- Kuinka paljon terveydenhuolto maksaa konkurssin kokeneiden seurauksena

Tavoitteet ja hyödyt

- Yrittäjän selviäminen kriisin hetkestä
- Vaihtoehtojen tarjoaminen tilanteesta selviämiseen
- Yrittäjän nopeampi palaaminen työkykyiseksi
- Mahdollinen uusi yrittäjäyys
- Konkurssin vaikutusten vähentäminen puolisoon, perheeseen ja lähiomaisiin

Vertaistuki

- Kriisissä olevalle yrittäjälle on tärkeää tulla kuulluksi
- Yrittäjä pystyy avautumaan toiselle yrittäjälle
- Vertaisen ei useinkaan tarvitse akuutissa vaiheessa tehdä muuta kuin kuunnella ja myötäelää haastavaa elämänvaihetta
- Toivon ja tuen antaminen akuutissa vaiheessa korostuu

Vertaistoiminta

- Vapaamuotoista tai järjestäytynyttä ihmisten keskinäistä apua ja tukea
- Toiminta perustuu yhteenkuuluvuuden tunteeseen ja yhteisiin kiinnostuksen kohteisiin tai samankaltaisiin elämäkokemuksiin
- Toiminnassa on keskeistä vastavuoroisuus, tasavertaisuus, toisen ihmisen kunnioittaminen sekä luottamus
- Tavoitteena on usein elämäntilanteen selvittäminen sekä omien voimavarojen ja omatoimisuuden edistäminen

Vertaistuki

- **Vertainen on henkilö**, joka haluaa kuunnella muita ja jakaa omia kokemuksiaan itsensä ja toisten hyväksi.
- **Kokemusasiantuntija** on henkilö, joka toimii toisen henkilön tukena, kun on itse jo “selvinnyt” erityisestä elämäntilanteesta tai on pidemmällä sopeutumisessaan elämäntilanteeseensa.
- **Kokemusasiantuntija** käyttää omaa kokemustaan toisen hyväksi ja toimii luotettavana kuuntelijana. Useimmiten vertaistukija on koulutettu henkilö ja tukisuhde perustuu sopimukseen ja luottamuksellisuuteen.

Kokemusasiantuntija

Suomen Vertaisyrittäjät ry

Mitä tehtäviä yrittäjyyden kokemusasiantuntijalla voi olla?

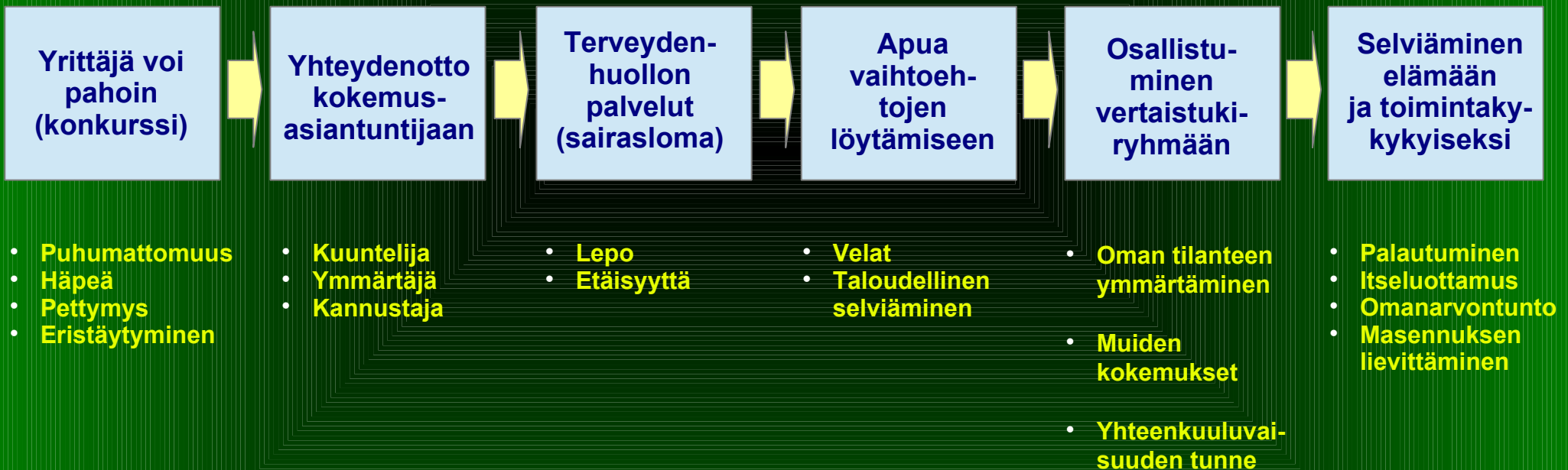
- Tukihenkilönä tai vertaisneuvojana
- Vertaisohjaajana vertaisryhmässä
- Kokemuskouluttajana
- Antamalla haastatteluja eri medioihin
- Kehittäjänä ohjausryhmien, työryhmien jäsenenä tai järjestöjen kehittämistehtävissä

Toimintamalli

Suomen Vertaisyrittäjät ry

Miten selviytymisprosessissa etenisi?

Ennaltaehkäisevä toiminta

Mitä on ennaltaehkäisevä toiminta?

- Vertaistuki yrittäjälle, vertaistukiryhmät
- Antaa yrittäjälle mahdollisuuden tulla kuulluksi ja ymmärretyksi vaikeassa tilanteessa samalla tasolla
- Auttaa yrittäjää pois häpeän tunteesta ja hyväksymään tilanne

Ennaltaehkäisevä toiminta

- Auttaa yrittäjää löytämään apua omaan hyvinvointiin
- Vähentää kriisin kohdistumista puolisoon, perheeseen ja lähiomaisiin
- Auttaa yrittäjää selvittämään mahdollisuuksia välttää konkurssi
- Miten suojata itsensä konkurssissa

Ennaltaehkäisevä toiminta

Mitä kokemusasiantuntija voi tehdä ennalta?

- Julkaisut ja tarinat tiedotusvälineissä, YouTube, Podcast
- Esitelmät ja luennot tilaisuuksissa ja tapahtumissa
- Osallistuminen yrittäjäkoulutuksiin
- Konkurssi-termin avaaminen ja oikeanlaisen ajattelumallin luominen

Mistä heti apua?

- Yritys-Suomi Talousapu -neuvontapalvelut
- Mieli ry, kriisipuhelin
- Suomen Vertaisyrittäjät, vertaistuki
- Mentorisi.fi -palvelu, Suomen Yrittäjät ry
- Yrityskummit
- Omaan jaksamiseen: Mielenterveyden ensiapu®1

Faktaa

Suomessa tehdään vuosittain noin 800 itsemurhaa – kuinka moni heistä on yrittäjiä?

” Yrittäjien kuolleisuus oli samaa tasoa palkansaajien kanssa, lukuun ottamatta alimpaan tuloryhmään kuuluvia yrittäjiä. Heistä naisilla kuolleisuus 20 prosenttia keskiarvoa suurempi ja miehillä 32 prosenttia suurempi. Pensolan mukaan tulos kertoo selvää kieltä köyhien yrittäjien heikosta asemasta.”

Tähän köyhien yrittäjien kategoriaan kuuluu yksinyrittäjät.

Kiitos!

Hyvää syksyä!